

УДК 378.1:006

ПОБУДОВА МОДЕЛІ МОНІТОРИНГУ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ЗВО ЗГІДНО ВИМОГ МІЖНАРОДНОГО СТАНДАРТУ ISO 9001:2015

А.П. Волівач, аспірант

Київський національний університет технологій та дизайну

Г.І. Хімічева, д.т.н., проф.

Київський національний університет технологій та дизайну

Ключові слова: ЗВО, модель моніторингу, навчальний процес, процедура оцінки якості.

На сьогоднішній день ефективним інструментом, направленим на підвищення конкурентоспроможності закладу вищої освіти (ЗВО) на внутрішньому та зовнішньому ринках є розроблена, впроваджена та сертифікована система управління якістю за вимогами міжнародного стандарту ISO 9001:2015 року. Застосування даної системи забезпечує ЗВО зниження ризиків їх діяльності у наданні освітніх послуг, з метою досягнення кінцевого результату освіти – кваліфікованої підготовки майбутніх фахівців. Ключовим елементом цієї системи є моніторинг освітньої діяльності, спрямований на виявлення і зниження потенційних ризиків, зокрема попередження їх впливу на навчальний процес, як основного елементу надання освітніх послуг, на різних етапах здобуття освіти.

У роботі [1, с. 51], авторами наведена рекомендаційна схема базового навчального процесу для здобуття двох рівнів вищої освіти: першого – «бакалаврського» та другого – «магістерського». З урахуванням взаємодії усіх елементів цієї схеми було структуровано і визначено чотири категорії факторів ризиків навчального процесу та наслідки їх впливу на сам навчальний процес. Це в свою чергу дає можливість виявити сильні та слабкі сторони ЗВО у наданні освітніх послуг. Також, особливістю даної схеми є можливість проведення моніторингу рівня знань та професійної ефективності викладання науково-педагогічних працівників. Так як, під час проведення заміру знань, відповідних спеціальностей, можна застосовувати різні підходи, виникає необхідність у розробці моделі моніторингу навчального процесу. Зокрема в роботі [2], на основі традиційного підходу авторами було розроблено систему моніторингу якості системи вищої освіти та проведено аналіз використання статистичних методів до процесу моніторингу. Проте, наведена система побудована на процесному підході і не в повному обсязі охоплює ризики освітньої діяльності. Тому в ході досліджень авторами було запропоновано трирівневу модель внутрішнього моніторингу навчального процесу (рис. 1). Основним внутрішнім контролюючим елементом якості навчального процесу для кожного ЗВО є ректорат, другий рівень – це деканати факультетів, третій – кафедри. При цьому, кожен рівень повинен мати свої контролюючі механізми і процедури оцінки якості навчального

процесу. В свою чергу, за результатами контролю, вищим рівнем проводиться аналіз, за результатами якого розробляються і впроваджуються коригуючі та попереджуючі дії, згідно вимог міжнародного стандарту ISO 9001:2015, які дозволяють знизити ризики навчального процесу.

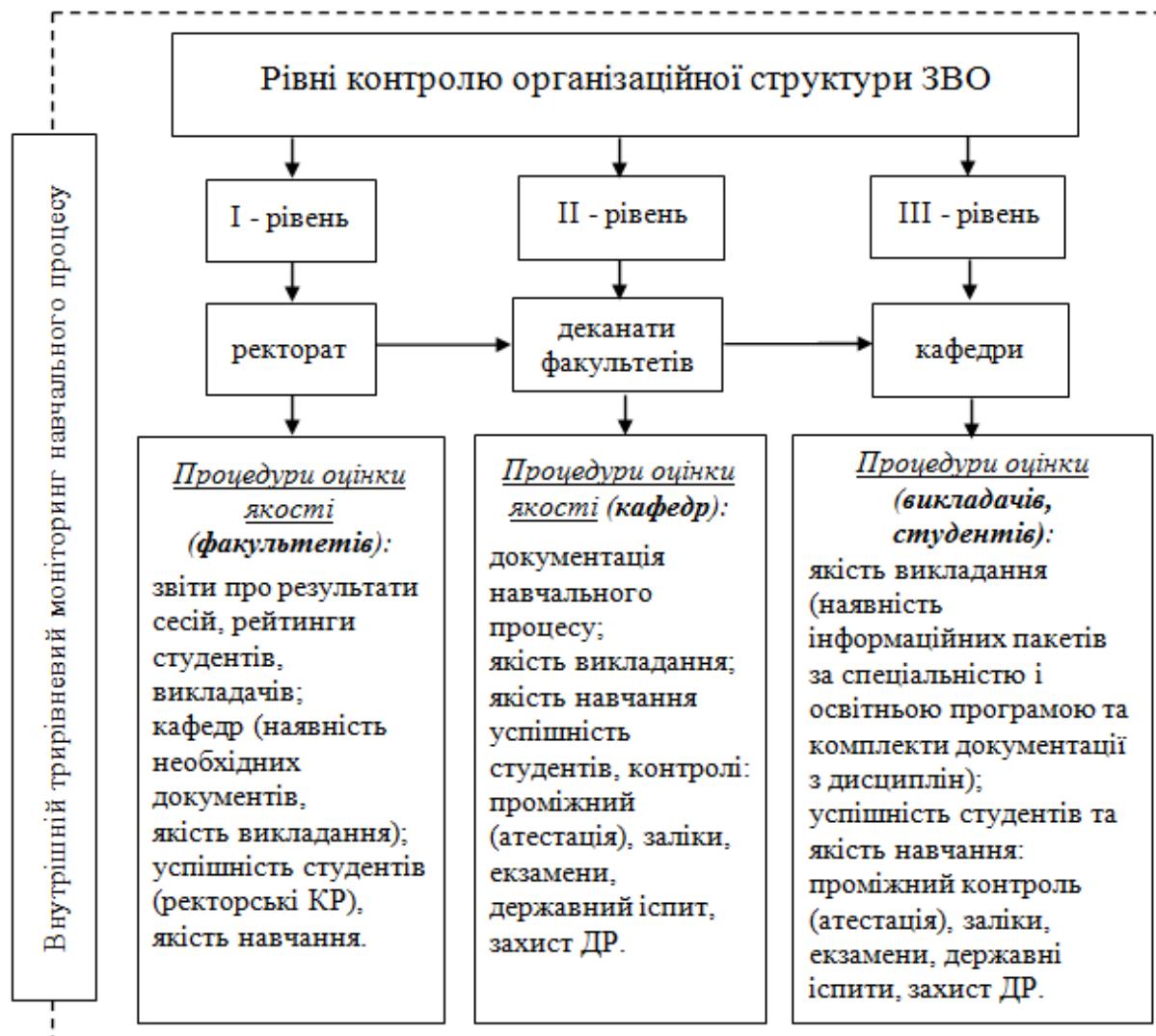

Рисунок 1 – Структурна схема моделі внутрішнього трирівневого моніторингу навчального процесу

Таким чином, впровадження вище наведеної моделі моніторингу навчального процесу дозволяє своєчасно виявляти слабкі сторони навчального процесу і дає можливість мінімізувати негативний вплив факторів, що обумовлюють виникнення ризиків.

Список використаних джерел

1. Волівач А.П. Визначення факторів ризиків у відповідності до моделі СУЯ ВНЗ за вимогами ДСТУ ISO 9001:2015 / А.П. Волівач, Г.І. Хімічева // Міжнародна конференція «Інноваційні технології в науці та освіті. Європейський досвід»: Матеріали. У 2-х томах. Том I. 21 листопада - 24 листопада 2017 р., м. Віденсь, Австрія. С. 48-57.
2. Системи якості вищих навчальних закладів: теорія і практика / О. І. Волков, Л. М. Віткін, Г. І. Хімічева, А. С. Зенкін. – Київ: Наукова думка, 2006. – 301 с.